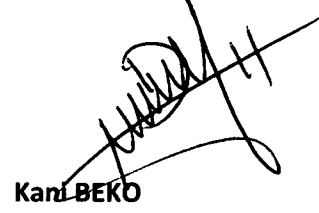

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini arz ederim.

İzmir Milletvekili

Sosyal Güvenlik Kurumu Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü 07.05.2020 tarihinde Covid-19 konulu 2020/12 sayılı bir genelge yayınlamıştır. Söz konusu genelge ile; SGK tarafından Korona Virüsünün bulaşıcı bir hastalık olduğu, bu nedenle sağlık hizmet sunucularına müracaat eden sigortalılara, iş kazası ve meslek hastalığı sigortalarından değil; 5510 sayılı Kanunun 15. Maddesi uyarınca, iş kazası ve meslek hastalığı sayılmayan ve iş göremezliğe neden olan hastalık kapsamında provizyon alınması ve buna göre işlem yapılması gerekliliği bildirilmiştir.

Dünyada pek çok ülke, sağlık çalışanlarının corona virüs nedeniyle hastalanması halinde bu durumun nasıl değerlendirileceğini, hangi işlemlerin yapılacağını, sağlık çalışanlarına ne tür haklar sağlanacağını açıklıkla ortaya koyan kararları derhal almış ve uygulamaya koymuştur. Nitekim Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) de, Korona virüs salgınının başlangıcından itibaren, sağlık çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için bir rehber hazırlamıştır. DSÖ burada, *"sağlık kuruluşundaki bir maruziyet sonrası COVID-19 enfeksiyonu geçiren bir sağlık çalışanının zararının tazmini, rehabilitasyonu ve tedavisinin sağlanmasının sağlık çalışanının haklarından olduğunu, böyle bir durumun mesleki maruz kalma sayılacağını ve sonucundaki hastalığın da meslek hastalığı olarak değerlendirileceğini"* açıklamıştır. Aynı paralelde, **Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (UÇÖ) Meslek Hastalıkları Listesi'nde virüs enfeksiyonu olarak HIV, Hepatit virüsleri kabul edilmiştir. COVID-19 yeni bir hastalık olduğu için henüz listede isim olarak yer almamakla birlikte; UÇÖ Meslek Hastalıkları Listesinin Madde 1.3.9 kapsamında olduğu görülür. Nitekim anılan düzenleme; "...doğrudan bağlantısı bilimsel olarak gösterilmiş veya ulusal düzenlemeler ve uygulamalara uygun yöntemlerle belirlenmiş, etkinliklerinden kaynaklanan bu biyolojik ajanlara maruz kalma ile çalışanın hastalığı arasında bağ kurulan, iş yerindeki yukarıda sözü edilmeyen diğer biyolojik ajanlara bağlı hastalıklar..."** diyerek, alanı kapsayıcı biçimde tarif etmiştir. Bunun yanı sıra 5510 Sayılı Kanun uyarınca çıkarılan "Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliği" eki olan mesleki bulaşıcı hastalıklar listesinin "D Grubu"nda tüberküloz ve viral hepatit, bulaşıcı mesleki hastalıkları olarak düzenlenmiştir. Bununla birlikte aynı Yönetmeliğin 19. Maddesinde **bu listede yer almayan fakat görülen iş ve görev gereği olarak bulaştığı kesin olarak saptanan diğer bulaşıcı hastalıkların da meslek hastalığı sayılacağı" vurgulanmaktadır.**

İş kazasının tanımı, iç hukukumuzda 6331 ve 5510 sayılı yasalarda yapılmıştır. Halbuki; Sosyal Güvenlik Kurumu Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü; 07.05.2020 tarihli Covid-19 2020/12 sayılı genelgesiyle sağlık çalışanları da dahil bu süreçte çalışmak zorunda olan, çalışması gereken tüm işçiler, emekçiler açısından çalışanların yasalardan kaynaklanan haklarının yeniden belirlenmesi yoluna gitmiştir. Dolayısıyla yayınlanan bu genelge ile büyük hak kayıplarının da önü açılmıştır.

Her geçen gün emekçiler aleyhine ve yalnızca sermaye ve siyasal iktidarın çıkarlarına uygun geliştirilen politika ve uygulamalar derinleşmektedir. Salgına rağmen hiçbir önlem almadan sermaye ve iktidarın

ikbali için sürdürülen çalışma rejimi 10 binlerce emekçiyi hasta etmekte ve yüzlercesinin ölüme yürümesine neden olmaktadır. Genelge ile hakkını aramak isteyenlerin hukuk yolları zorlaştırılarak, kayıt girilmediği için önce yıllarca süren tespit davaları açılması gereği yaratılmaktadır. Bu uzun hukuki süreçlerle de çalışanların hak aramaktan vazgeçirilmesinin hedeflendiği anlaşılmaktadır. Bu durum ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere ve Anayasa ve yasalarımızın oluşturduğu iç hukuk prensiplerine açıkça aykırıdır. **Kaynağını Anayasadan, usulüne uygun onaylanarak yürürlüğe girmiş uluslararası sözleşmelerden ve yasalardan almayan tanımlarla alanın yeniden tarifenmesi, varolan hukuka göre 'iş kazası' kapsamında olan bir durumun böyle olmadığının genelgeyle düzenlenmesi yine Anayasada yer alan hukuk devleti ilkesine ve idarenin eylem ve işlemlerinin hukuka aykırı olamayacağı ilkesini çiğnemektedir.** Türlü yollarla hak kayıplarına ve idarenin kusuru nedeniyle tazminatlara yol açacağı mutlak bu durumun, ilgili Kurumun içinde bulunduğu ekonomik açmaz ve siyasi amaçlarla ve genelge yoluyla değiştirebilmesi yetkisi yoktur. Dolayısıyla bağlayıcılığı da tartışmalıdır. Bir genelge ile kanunlarda tanımlanan yükümlülüklerin ortadan kaldırılması söz konusu olamaz. **İvedilikle ve tüm sonuçlarıyla ortadan kaldırılması gereği açıktır.** Bu çerçevede;

1. Kaynağını Anayasadan, usulüne uygun onaylanarak yürürlüğe girmiş uluslararası sözleşmelerden ve yasalardan almayan tanımlarla alanın yeniden tarifenmesi, varolan hukuka göre 'iş kazası/meslek hastalığı' kapsamında olan bir durumun böyle olmadığının genelgeyle düzenlenmesi yine Anayasada yer alan hukuk devleti ilkesine ve idarenin eylem ve işlemlerinin hukuka aykırı olamayacağı ilkesini çiğnemektedir. Hukuka aykırılığı açık bir düzenlemenin yapılmasından ötürü sorumluluğu bulunanlar hakkında açılmış disiplin soruşturması var mıdır?
2. Bu uygulamanın hayata geçirilmesinde rol alarak, idareyi tazminat ödemek zorunda bırakacak kişiler hakkında atılması planlanan adımlar nelerdir?
3. Hukuka uyarlığı bulunmayan söz konusu Genelgenin ivedilikle geri çekilmesi yönünde Bakanlığınız tarafından bir çalışma başlatılmış mıdır?
4. Salgın süresince hiç durmaksızın çalışan başta sağlık emekçileri olmak üzere işçiler ve emekçiler arasında bu genelgeden ötürü hak kaybına uğramış ve uğraması muhtemel çalışan sayısı kaçtır?
5. **Kovid-19 virüsünün bulaşıcı bir hastalık olduğu, bu nedenle iş kazası ve meslek hastalığı olarak ele alınmayacağı yolunda değiştirilen tanım gereği, ilgili kurumların ve kuruluşların şikayet üzerine yapmakla yükümlü olduğu soruşturmaları objektif şekilde yürütmesinin yaratacağı güvensizliğin devlet ve yurttaşları arasındaki güveni zedeleyeceğinden oluşacak güven kaybının ortadan kaldırılmasına dönük planlanmış adım bulunmakta mıdır?**
6. **Kovid-19 ile ilgili olarak işyeri hekimlerinin, deontolojik yükümlüklerinin gereği ve vicdani ve mesleki kanaatleri ile mevzuat hükümleri doğrultusunda iş kazası/meslek hastalığı bildirimi yapmış olanlar hakkında tesis edilmiş eylem ve işlem var mıdır? Varsa bu eylem ve işlemlerin ivedilikle ortadan kaldırılmasına dönük atılması planlanan adımlar hangileridir?**